

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages kl. 13³⁰.

Mødet udsat kl. 12⁷.

Mødet genoptaget kl. 13³⁰.

Formanden: Folketinget har været repræsenteret ved højtidelighederne i den finske rigsdag i anledning af Finlands 50 års jubilæum som republik. På alle folketingspartiers og enkeltmedlemmers vegne blev der fremsat gode ønsker for det finske folks fremtid i frihed og selvstændighed, og disse ord blev understreget ved en gave, udført af keramikeren Erik Magnussen.

Den finske rigsdags talman bad mig om at overbringe det danske folketing en hjertelig tak for hilsen og gave. Det sker herved.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter for visse parcel- og rækkehuse.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 19) findes i tidenden sp. 503, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 41).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Hans Lund: Udvalget, der har behandlet dette og det følgende på dagsordenen opførte lovforslag, har holdt fire møder og

haft samråd med indenrigsministeren. Et flertal bestående af det radikale venstre, socialistisk folkeparti og socialdemokratiet, indstiller lovforslaget til vedtagelse med den ændring, tiltrådt af ministeren, at der i lov om lån til betaling af ejendomsskatterne ved vurderingen af trang ses bort fra mindre lejeindtægter også i tofamiliehuse. Ændringen giver kommunalbestyrelserne adgang til en mere smidig administration end tidligere og vel også en mere rimelighed hus-ejerne imellem.

Venstre og konservative ønsker ikke at medvirke til lovforslagets gennemførelse under påberåbelse af, at loven er uden betydning. De, der har modtaget en hånds-rækning igennem loven, ser sikkert anderledes på det.

I dag har udvalget fra Den danske Købstadforening modtaget en henvendelse angående lovforslaget om personlig skat til kommunen, den drejer sig om aktieselskabs-skatternes fordeling kommunerne imellem, og jeg går ud fra, at indenrigsministeren vil se lidt på dette forhold.

Under behandlingen af forslaget til ligningslov i formiddags var en af ordførerne inde på en almindelig referering af, hvad de enkelte medlemmer havde sagt under udvalgsarbejdet. Jeg skal undlade et sådant referat for dette udvalgs vedkommende, da den eneste, jeg kunne glæde med det, er lovens og lovændringens fader, hr. Erhard Jakobsen.

Enggaard: Da jeg forstår, at det kun er den første af de kommunale skattelove, som er sat til behandling under dette punkt, skal jeg indskrænke mig til at gøre et par enkelte bemærkninger vedrørende lovforslaget om ændring af lov om lån til betaling af ejendomsskatter for visse parcel- og rækkehuse.

Venstre er, som vi tilkendegav ved første behandling, principielt modstandere af loven, men hvis man fra flertallets side absolut ønsker at have en lov af et sådant indhold, så må man nok erkende, at de ændringer, der er tale om i forbindelse med dette forslag, er udtryk for mere rimelige forhold end dem, der er gældende nu.

I konsekvens af vor modstand imod lovens hovedprincip vil vi, såfremt det stillede ændringsforslag måtte komme til afstemning, afholde os fra at stemme, ligesom vi

[Enggaard.]

ved lovens tredje behandling vil undlade at stemme.

Poul Schlüter: Under førstebehandlingen af dette lovforslag gav jeg udtryk for, at det nok ville have været nyttigt, hvis der i lovforslagets bemærkninger havde været et statistisk materiale, som viste, hvilken anvendelse loven havde fået. Jeg efterlyste sådanne oplysninger, vi har nu fået dem under udvalgsbehandlingen, og jeg må i og for sig sige, at jeg synes, de tal, vi har fået kendskab til, er meget interessante.

Da loven for godt 2 år siden blev vedtaget, var det svært at skønne over, hvilket behov der var for den, men nu har den været i kraft i godt og vel 2 år, og vi ved, at dens anvendelse har været næsten utrolig begrænset. Over hele landet har i året 1966-67 loven kun været brugt i ca. 200 tilfælde. Hvis vi vender os til den del af landet, som ligger uden for hovedstadsområdet, ser vi, at loven kun har været anvendt i 3 kommuner, og der er i disse 3 kommuner givet lån i i alt 12 ejendomme. Det samlede lånebeløb, kommunerne her har stillet til rådighed mod sikkerhed i ejendommene, er ca. 200.000 kr. Det er altså, hvad denne lov drejer sig om, uhyre lidt.

I min egen kommune, Gladsakse, ligger det således, at vi igennem alle tre år har brugt loven i 57 tilfælde, men det meget interessante er, at der er en faldende tendens for lovens anvendelse, for i året 1967 har den indtil nu været brugt i færre end 10 tilfælde.

Nu er spørgsmålet, om der her er tale om at hjælpe en gruppe medborgere, som ville have haft uoverstigelige vanskeligheder uden lovens eksistens, men det kan jeg ikke tænke mig er tilfældet. Disse 200.000 kr., det i alt drejer sig om, hver i lånestørrelsen ca. 1.000 kr., kan jeg overhovedet ikke forestille mig at landets banker og sparekasser ville have vægret sig ved at yde i almindelige lån mod sikkerhed i disse ejendomme. Der vil være en tendens til, at lånsøgere går til kommunen og beder om henstandsordningen ud fra det synspunkt, at rentesatsen, kommunen belaster med, er lavere end den, man bruger i banker og sparekasser. Men hovedsagen må være dette, at vi nu har et talmateriale, som viser, at denne lov har så ringe anvendelse, at der ingen betænkelighed kunne være ved at lade de private penge-

institutter løse den opgave, som man altså her har henskuet til kommunen.

Der er en anden grund til, at vi fra mit partis side er noget modvillige over for forslaget. Under førstebehandlingen bragte vi spørgsmålet om ejerlejlighedernes placering ind i billedet, og vi har drøftet det i udvalget, men der kunne ikke samles et flertal for, at loven principielt også burde omfatte ejerlejligheder. Det synes vi i og for sig ville være naturligt. Regeringen forsømmer jo sjældent en lejlighed til at demonstrere sin uvilje imod ejerlejlighederne, og det har den naturligvis lov til, men systematisk måtte det være rigtigt, at ejerlejlighederne i denne lov var indplaceret på linje med rækkehuse og parcelhuse.

Da vi altså er imod loven som helhed og finder, at her for en gangs skyld er et tilfælde, hvor folketinget kunne slå fast, at vi har en lov, som er overflødig, og som vi derfor burde afskaffe jo før, jo bedre, har vi fundet det rigtigt over for lovforslaget og ændringsforslaget at indtage den holdning at undlade at stemme.

Poul Dam: Det kan jo godt give anledning til nogen undren, at repræsentanterne for venstre og det konservative folkeparti, der gentagne gange understreger deres uvilje imod flertalspartierne og hævder, at disse er ude på at beskattede folk fra hus og hjem, nægter at være med til en af de omend små foranstaltninger, som netop kan bidrage til at sikre mennesker i deres uforstyrrede besiddelse af det parcelhus, de har fået. Det er rigtigt, at det er forholdsvis få mennesker, der hidtil har benyttet sig af denne adgang. Det kan skyldes, at kommunerne ikke overalt har været særlig villige til at oplyse om muligheden. Det kan også skyldes, at de hidtidige regler ikke har været tilstrækkelig smidige. Det sidste punkt er der nu på forskellige måder rådet bod på igennem de ændringer, der sker i den gældende lov, og ydermere igennem det ændringsforslag, som er stillet af flertallet i udvalget og tiltrådt af indenrigsministeren, eller også er det omvendt — i hvert fald er vi enige om det.

Tilbage står det andet, nemlig at kommunerne vil gøre et stykke arbejde for at oplyse de medborgere, som kan drage nytte af loven, om, at den findes, og at de behandler ansøgningerne på en forstandig og rimelig

[Poul Dam.]

måde. Jeg håber, at den uvilje mod loven, som kommer til orde fra venstre og de konservative, ikke betyder, at man agter at sabotere loven ude i kommunerne. I hvert fald er her en lånemulighed for nogle mennesker, og det er godt, at den findes, for det er bedre, at de får disse lån hos kommunerne, end at de går til pengeinstitutterne; pengeinstitutterne er nu normalt ikke særlig indstillet på at gøre noget for de mindrebemidlede medborgere, der her er tale om.

A. C. Normann: Jeg må tilstå, jeg har det ligesom den sidste taler: jeg tror, at mange af dem, som har mest behov for disse lån, ville komme i klemme, hvis man nøjedes med at henvise dem til pengeinstitutterne, ganske særlig i den nuværende situation.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at lige så vel som der vel har været enighed om selve det, som var årsagen til lovforslagets fremsættelse, at begrebet mindstbemidlet nu jo nødvendigvis må afløses af en anden ordning, lige så vel burde der have været etableret enighed, synes jeg, om lovforslaget som helhed og om ændringsforslaget, så meget mere som jeg nu forstår, at venstres ordfører direkte erkender, at lovforslaget er et fremskridt.

Vi i det radikale venstre finder det i alt fald rigtigt, at der nu åbnes adgang til at yde lån, selv om ejeren har enkelte værelser udlejet, samt til ejere af tofamiliehuse, som ejeren selv bor i. Jeg skal derfor anbefale at stemme for det hertil sigtende ændringsforslag og håber meget, at kommunalbestyrelserne rundt omkring, hvor dette er et problem, navnlig dér, hvor vurderingerne er steget meget stærkt, vil forstå at administrere denne lov velvilligt.

Poul Antonsen: Efter de oplysninger, der er givet i udvalget om anvendelsen af denne lov, må man jo nok erkende, at behovet for lovgivningen ikke er særlig stort. Imidlertid kan jeg tilslutte mig den radikale ordførers

bemærkning om, at det i hvert fald ikke er det rette tidspunkt, såfremt man vil opheve loven, at gøre det netop nu, med den kraftige kreditstramning, vi har. Jeg vil derfor opfordre ministeren til fortsat at følge udviklingen i lovens anvendelse, og hvis det viser sig, at der fortsat ikke er stor interesse for det, vil det jo være rimeligt, at der kommer et forslag om at opheve loven, således at vi ikke lovgiver om noget overflødigt. Men i betragtning af, at vi kan tilslutte os, at loven i hvert fald fortsætter indtil videre, må vi også kunne tilslutte os ændringsforslaget om, at man også kan optage lån i parcelhuse, hvor enkelte værelser eller en lille lejlighed er udlejet.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Må jeg takke flertallet for tilslutningen til lovforslaget og det stillede ændringsforslag.

Til hr. Poul Schlüter vil jeg gerne sige, at det er jo rigtigt, at loven ikke har været anvendt i meget stor udstrækning, navnlig ikke uden for hovedstadsområdet, men det kan vel skyldes de grunde, som er nævnt af andre ærede ordførere, bl. a. manglende kendskab til loven, og jeg ville dog nok tro, at fremtiden muligvis kan gøre lovens anvendelsesområde større. Forholdet er jo dette, at der skete en meget betydelig grundpristigning efter 13. alm. vurdering, så ønsket om at opnå den bistand, der ligger i denne lov, kan vel blive større i den tid, der kommer.

Jeg forstår ikke rigtig, hvorfor hr. Poul Schlüter, når han er så meget imod loven og betegner den som helt overflødig, da blot vil undlade at stemme og ikke vil stemme imod lovforslaget, men det er klart, den har jo dog et vist socialt sigte, og så skal man jo være varsom med at være alt for kradsbørstig.

Ejerlejlighedsspørgsmålet diskuterede vi jo i udvalget, og jeg vil gerne gentage, hvad jeg dengang sagde: jeg ser ikke, at der er en sådan årsagernes lighed mellem ejerlejligheder og de parcelhuse, der her er

[Indenrigsministeren.]

tale om. Ejerlejlighedsinstituttet er meget nyt, og for mig at se er forholdet dette, at indehaveren af en ejerlejlighed frivilligt har påtaget sig dette at erhverve en ejerlejlighed, idet han kunne være blevet boende, uden at hans retsstilling derved var ændret, medens parcelhusejeren kan komme i den situation at blive tvunget bort fra det hus, han føler sig ganske særlig knyttet til. Jeg tror, hr. A. C. Normann har ret i, at det næppe, og vel navnlig ikke i denne situation, kan nytte at henvise de pågældende til pengeinstitutterne; det får de næppe meget ud af.

Jeg anbefaler ændringsforslaget og lovforslaget som helhed.

Poul Schlüter: Indenrigsministeren gav udtryk for undren over det standpunkt, mit parti indtager: at vi vil undlade at stemme, at vi ikke stemmer imod. Jeg vil gerne orientere indenrigsministeren om, at det har sin ganske naturlige begrundelse i den omstændighed, at det, der her kan stemmes om, er ændringerne i loven, ikke loven i sin helhed. Var der tale om loven i sin helhed, ville vi som en naturlig konsekvens af den opfattelse, vi har af loven som værende ganske unødvendig, stemme imod den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov vedrørende personlig skat til kommunen.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 18) findes i tidenden sp. 725, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 41).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Enggaard: Venstre kan være enig i den udformning, som lovforslaget har, men på baggrund af den henvendelse, som vi i går har modtaget fra Købstadforeningen om en mere hensigtsmæssig måde at administrere selskabsskatternes beregning på, vil jeg gerne henstille, at man tager en fornyet behandling i udvalget med henblik på at finde en løsning af dette problem. Vi er i venstre meget positivt indstillet med hensyn til i muligt omfang at efterkomme dette ønske.

Indenrigsministeren (Hans Hækkerup): Jeg kan da ikke have noget imod, at vi i en udvalgsbehandling drøfter denne henvendelse. Den er jo kommet meget sent, jeg modtog den under folketingets møde i formiddags, og det har undret mig, at Købstadforeningen, som i måneder har vidst, at dette forslag var til behandling, ikke er vågnet op noget før, så meget mere som problemet jo tidligere har været rejst, men enfin, vi snakker venligt om det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændret dyrtidsregulering af lønninger m. v.

(Lovforslaget (nr. 61) findes i tillæg A. sp. 1853, fremsættelsen i tidenden sp. 1903).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om engangsskat for personer for skatteåret 1968-69.

(Lovforslaget (nr. 62) findes i tillæg A. sp. 1857, fremsættelsen i tidenden sp. 1905).